

PORESKA PRAKSA

ZA DECEMBAR 2016. GODINE

Mišljenja

PDV	2
Porez na dohodak fizičkih lica	16
Porez na dobit pravnih lica	19
Ostalo (drugi propisi).....	24

POREZ NA DODATU VRIJEDNOST

Broj: 03/2-20081/2-16

Podgorica, 26. decembar 2016. god.

PDV kod nabavke softvera iz uvoza, faktura ino lica

Shodno članu 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ... 53/16) predmet oporezivanja PDV su promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru svoje djelatnosti vrši uz naknadu i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Članom 8 navedenog zakona je propisano da promet usluga predstavlja, napuštanje, odnosno dopuštanje svake radnje u okviru obavljanja djelatnosti, a koje ne predstavljaju promet proizvoda u smislu čl. 4, 5 i 6 ovog zakona, Prometom usluga smatra se prenos, ustupanje i korišćenje autorskih prava, patenata, licenci, zaštitnih znakova i drugih imovinskih prava.

Što znači da izrada softverske aplikacije (nema materijalizovana svojstva), prema odredbama ovog zakona predstavlja promet usluga i oporezuje se po stopi od 19%.

Obaveza obračunavanja PDV je na domaćem licu ukoliko nabavlja softerski program od ino lica, jer se prilikom nabavke softerskog programa kod uvoza ne obračunava PDV, jer isti ima nematerijalizovana svojstva, pa se primjenjuju odredbe člana 12 stav 2 i člana 17 stav 3 tačka 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

Naime, član 12 stav 2 Zakona o porezu na dodatu vrijednost propisuje da ako strano lice koje vrši isporuku proizvoda, odnosno usluga u Crnoj Gori ne imenuje poreskog zastupnika, tada je obveznik plaćanja PDV primalac tih proizvoda odnosno usluga.

Član 17 stav 3 tačka 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, propisuje da se na usluge prenosa, ustupanja i korišćenja autorskih prava, patenata, licenci, zaštitnih znakova i drugih prava intelektualne svojine oporezuju prema mjestu primaoca usluge.

Domaće lice je u obavezi da na osnovu primljenog računa od ino lica, sačini račun obračuna PDV i iskaže ga u knjigama izdatih i primljenih računa, što znači da primalac usluga- obveznik PDV –a ima pravo da svoj izlazni PDV umanjuje za iznos PDV –a koji je platio (obračunao) kao primalac usluge. Na svom računu primalac usluga obavezno stavlja napomenu da se radi o uslugama koje je pružilo strano lice, te da je prema članu 17 stav 3 Zakona obveznik PDV primalac usluge, odnosno rezidentno lice i dužno je da ga spoji sa računom koji mu je poslao pružalac usluga. Ovi obračunati iznosi se iskazuju u mjesečnoj prijavi za obračun PDV-a Obrascu "PR PDV -2", u koloni 18 -PDV na usluge inostranih lica - unijeti ukupan iznos PDV kojeg plaća, odnosno obračunava primalac usluge i kao ulazni i izlazni PDV. Uplatni račun za plaćanje poreza na usluge ino lica je: 820-15112-21 - Porez na dodatu vrijednost na usluge stranih lica.

Broj: 03/2-20383/2-16

Podgorica, 23. decembar 2016. godine

Nastanak obaveze obračunavanja PDV kod avansnih uplata kod prometa novoizgrađenih nepokretnosti i oporezovanje prihoda po osnovu avansa sa stanovišta poreza na dobit

Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01, ...76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ... 53/16) u članu 4 stavu 4 propisuje da se pod prometom proizvoda smatra prenos prava raspolaganja pokretnim, odnosno nepokretnim stvarima, ako ovim zakonom nije drukčije određeno, prodaja novoizgrađenih objekata i prenos stvarnih prava i udjela na nepokretnostima koji imaocu (vlasniku) daju svojinsko pravo, odnosno pravo posjeda (državine) na nepokretnosti ili dijelu nepokretnosti.

Shodno članu 31 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost poreski obveznik je dužan da za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga izda račun ili drugi dokument koji služi kao račun.

U situaciji kada poreski obveznik-građevinska firma (investitor), primi unaprijed uplate od kupca (po zaključenom kupoprodajnom ugovoru) za stan koji je u izgradnji, u ovom konkretnom slučaju stan nije još izgrađen pa nema ni isporuke proizvoda, u tom slučaju se radi o avansnim uplatama, koje se oporezuju u skladu sa članom 18 stav 4 zakona. Prema članu 76 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", 65/02 ... 16/06 i "Službeni list CG", br.64/08 i 32/15) za primljene avanse poreski obveznik mora ispostaviti račun, u skladu sa članom 32 stav 1 Zakona. Ovdje nije od uticaja činjenica da li je stan isporučen, odnosno dat na korišćenje kupcu, kod prodaje stanova u izgradnji ili završenih stanova, već moment prijema avansne uplate kada i nastaje poreska obaveza (član 18 stav 4 zakona i član 76 pravilnika).

Prema članu 46 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost poresku osnovicu pri isporuci novoizgrađenih građevinskih objekata ili djelova tih objekata čini vrijednost isporučenog objekta koja ne sadrži vrijednost zemljišta ni iznos naknade za komunalno uređenje zemljišta, prema propisu nadležnog organa lokalne samouprave.

U skladu sa navedenim odredbama člana 4 stav 4 i člana 18 Zakona o porezu na dodatu vrijednost i člana 46 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost, poreski obveznik ima obavezu da kod isporuke proizvoda- novoizgrađene nepokretnosti, ispostavi kupcu konačni račun na kome je obračunata isporuka proizvoda, odnosno usluga, a računi za avanse se poništavaju (storniraju). U konačnom računu se posebno navodi poreska osnovica za oporezivi dio naknade, a posebno dio naknade koji ne ulazi u poresku osnovicu, a koji se odnosi na pripadajući iznos naknade koji sadrži vrijednost zemljišta i iznos naknade za komunalno uređenje zemljišta.

Shodno članu 122 stav 3 Pravilnika nakon ispostavljanja računa za isporuke za koje je primljen avans i izdat račun u Knjizi izdatih računa za avanse poništava (stornira) se račun za avans, a račun za isporučene proizvode i usluge upisuje se u Knjigu izdatih računa. To isto radi i primalac računa, koji koristi pravo na ulazni PDV kroz Knjigu ulaznih računa. Takođe se podnose izmijenjene mjesečne prijave za obračun

PDV, kod promjene poreske osnovice i iznosa PDV kod primaoca avansa i davaoca avansa.

Članom 7 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br.65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br.40/08, 86/09 ...55/16) je propisano da se oporeziva dobit utvrđuje usklađivanjem dobiti poreskog obveznika iskazane u bilansu uspjeha, na način predviđen ovim zakonom. Shodno članu 8 navedenog zakona za utvrđivanja oporezive dobiti priznaju se prihodi utvrđeni bilansom uspjeha, u skladu sa računovodstvenim propisima, izuzev prihoda za koje je ovim zakonom propisan drukčiji način utvrđivanja. Prema članu 9 navedenog zakona za utvrđivanja oporezive dobiti priznaju se rashodi utvrđeni bilansom uspjeha, u skladu sa računovodstvenim propisima, izuzev rashoda za koje je ovim zakonom propisan drukčiji način utvrđivanja.

Prema MRS -18: Primarno pitanje u računovodstvu za prihode je određivanje kada treba priznati prihode. Prihod se priznaje kada je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi priticati u subjekt i kada se te koristi mogu pouzdano izmjeriti. Ovaj Standard identifikuje okolnosti u kojima će ovi kriteriji biti ispunjeni, pa će stoga i prihodi biti priznati. Standard takođe pruža praktična uputstva za primjenu tih kriterija.

Dakle, u skladu sa navedenim, saglasno članu 7 Zakona o porezu na dobit, u oporezivu dobit se uključuju prihodi u iznosima utvrđenim bilansom uspjeha, u skladu sa MRS i računovodstvenim propisima, pa treba primjeniti MRS -18 kod računovodstvenog priznavanja prihoda, koristeći uputstva za primjenu kriterijuma koje ovaj standard propisuje.

Broj: 03/2- 18799/2-16

Podgorica, 05. decembar 2016. Godine

Poreski tretman povraćaja uplaćenog avansa

Na osnovu informacija iz vašeg dopisa, smo zaključili da se radi o povraćaju dijela uplaćenih novčanih sredstava, odnosno primljenom avansu od strane kupca, iz razloga što poreski obveznik kao dobavljač, nije isporučio proizvod, odnosno pružio protuuslugu kupcu, ili je djelimično izvršio isporuku kupcu, pa samo možemo da ukažemo na sljedeće:

Članom 20 stav 9 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ...53/16) je propisano da ako se poreska osnovica naknadno izmijeni usled povraćaja, popusta ili nemogućnosti plaćanja, poreski obveznik koji je izvršio promet proizvoda, odnosno usluga može ispraviti, odnosno umanjiti iznos PDV, ako poreski obveznik za koga se obavlja promet proizvoda, odnosno usluga, ispravi (umanji) odbitak ulaznog PDV i ako o tome pismeno obavijesti isporučiooca tih proizvoda, odnosno usluga.

Inače, shodno članu 18 stavu 4 Zakona o porezu na dodatu vrijednost kod avansa gdje se plaćanje vrši prije isporuke proizvoda, odnosno obavljanja usluga, poreska obaveza nastaje na dan prijema (uplate) avansa što znači da u ovom slučaju nije bitan momenat isporuke proizvoda i usluga već momenat uplate avansa. Ako se proizvodi ili usluge isporučuju na osnovu prethodnog plaćanja, to plaćanje se smatra avansom za koje se može izdati račun posljednjeg dana perioda na koji se plaćanje odnosi, primjenom preračunate stope PDV na kompletni iznos avansne uplate. Na osnovu izdatog avansnog računa primalac avansa, avansni račun evidentira kroz Knjigu izlaznih računa i iskazuje iznos izlaznog PDV u mjesečnoj prijavi za obračun PDV, dok kupac primljeni avansni račun evidentira kroz knjigu ulaznih računa i kroz mjesečnu prijavu za obračun PDV ga iskazuje kao ulazni

PDV. U situaciji, kada dobavljač ne ispostavi proizvod, odnosno uslugu kupcu, pa isti izvrši povraćaj primljenog avansa, dobavljač može izmijeniti obračun izlaznog PDV u mjesečnoj prijavi, pod uslovom da je kupac izvršio ispravku ulaznog PDV, po avansnom računu i o tome obavijestio dobavljača. Poreski obveznik (primalac avansa i davaoc avansa) je dužan da u svojoj knjigovodstvenoj evidenciji odloži i sačuva prateću dokumentaciju koja potkrepljuje navedene promjene (avansna faktura, izvod banke o uplati povraćaju sredstava, obavještenje o ispravci ulaznog PDV od strane kupca i sl.).

Ukoliko se radi o povraćaju dijela sredstava od primljenog avansa, potrebno je stornirati raniju avansnu fakturu i izdati konačnu fakturu na kome je obračunata isporuka proizvoda, odnosno usluga, a računi za avanse se poništavaju (storniraju). Po osnovu konačnog računa postupaju i dobavljač i kupac i ispravka izlaznog PDV, odnosno ulaznog PDV, u navedenim slučajevima, se vrši kroz izmijenjenu prijavu za period obračuna kada je obrčun PDV evidentiran po avansnom računu.

Broj: 03/2-20017/2-16

Podgorica, 22.decembar 2016. god.

Usluge od javnog interesa su oslobođene od plaćanja PDV, dok se usluge koje su u neposrednoj vezi sa izvozom proizvoda namijenjenih za izvoz oporezuju po 0%

Sa stanovišta odredbi člana 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/02...16/06 i "Sl. list CG", br. 64/08...53/16) predmet oporezivanja je promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu, kao i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Član 26 Zakon o porezu na dodatu vrijednost u stavu 1 propisuje da su plaćanja PDV oslobođene usluge od javnog interesa, i to: javne poštanske usluge kao i promet proizvoda neposredno povezan sa tim isporukama.

Član 57 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost PDV ("Službeni list RCG", 65/02 ... 16/06 i "Službeni list CG", br.64/08, ... 32/15) propisuje da se pod javnim poštanskim uslugama iz člana 26 tačka 1 Zakona, smatraju:

1. prijem, prevoz i dostavljanje pisama i paketa i otisaka za slijepe u domaćem i međunarodnom saobraćaju;
2. prikupljanje pisama i paketa preko javnih poštanskih sandučića ili poštanskih ureda;
3. raspoređivanje, prevoz i dostava pisama i paketa;
4. usluge vezane za poštanske pretince;
5. prenos telegrama, poštanskih i telefonskih uputnica u domaćem i međunarodnom saobraćaju.

Shodno članu 25 stav 1 tačka 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost PDV se plaća po 0% na proizvode koje iz Crne Gore izvozi prodavac, odnosno proizvode koje za njegov račun izvozi drugo lice.

Izvoznom isporukom smatra se isporuka proizvoda koja se izvrši izvan carinskog područja Crne Gore inostranom naručiocu.

Prema članu 25 stav 1 tačka 2 Zakona o porezu na dodatu vrijednost i stavu 1 člana 54 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost, PDV se plaća po stopi od 0 % na promet usluga, uključujući prevoznike i druge sporedne usluge koje su neposredno povezane sa izvozom. Takvim uslugama se smatraju i usluge skladištenja proizvoda namijenjenih za izvoz.

Kod uvoza proizvoda koji je namijenjen da se unese u slobodno carinsko skladište ili započne postupak carinskog skladištenja vezano za uvoz radi izvoza, po sistemu odlaganja, takva usluga poreskog obveznika je oslobođena od plaćanja PDV shodno članu 30 Zakona o porezu na dodatu vrijednost (oslobođeni promet).

Broj: 03/2- 20569/2-16

Podgorica, 26. decembar 2016. godine

Pravo na poresko oslobođenje od plaćanja PDV za diplomatska i konzularna predstavništva i međunarodne organizacije

Shodno članu 25 stav 1 tačka 8 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ...53/16) PDV se plaća po stopi od 0 % (nulta stopa) na sve proizvode i usluge namijenjene za:

- a) službene potrebe diplomatskih i konzularnih predstavništava,
- b) službene potrebe međunarodnih organizacija, ako je to predviđeno međunarodnim ugovorom,
- c) lične potrebe stranog osoblja, diplomatskih i konzularnih predstavništava, uključujući i članove njihovih porodica,
- d) lične potrebe stranog osoblja međunarodnih organizacija, uključujući članove njihovih porodica, ako je to predviđeno međunarodnim ugovorom.

Bliži način i postupak oslobađanja od plaćanja PDV u pomenutim slučajevima propisan je Pravilnikom o načinu ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja akcize i poreza na dodatu vrijednost za diplomatska i konzularna predstavništva i međunarodne organizacije ("Službeni list CG", br.34/10 i 52/13).

Oslobođenje od poreza i akcize može se ostvariti za sve vrste proizvoda, odnosno usluga, bez obzira da li su nabavljeni na domaćem tržištu ili su uvezeni iz inostranstva na područje Crne Gore, ako su ispunjeni uslovi u pogledu nosilaca prava i ako su priložena zahtijevana dokumenta.

Nosioci prava na oslobođenje od plaćanja poreza i akcize to pravo ostvaruju na osnovu poreske identifikacione kartice koju izdaje Poreska uprava (Centrala) na osnovu liste nosilaca prava, koju Poreskoj upravi dostavlja Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija.

Ta lista sadrži naročito: naziv diplomatskog i konzularnog predstavništva, odnosno međunarodne organizacije ili njenog

predstavništva, ime i prezime, odnosno naziv nosioca prava, broj diplomatskog pasoša i njegov svojeručni potpis.

Ministarstvo inostranih poslova obavještava Poresku upravu o promjenama koje se odnose na listu nosilaca prava, kao i ograničenjima u pogledu uzajamnosti.

Nosioci prava oslobođenje od plaćanja poreza i akcize, to pravo ostvaruju u trenutku isporuke proizvoda, odnosno usluga pružanjem na uvid poreske identifikacione kartice.

Isporučilac proizvoda, odnosno usluga, dužan je da nosiocu prava za isporučene proizvode, odnosno usluge izda račun na kome je obavezan da upiše broj poreske identifikacione kartice i napomenu da isporuka ne podliježe plaćanju poreza sa pozivom na članu 25 stav 1 tačka 8 Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

Kod maloprodaje na računu (fiskalni račun) poreski obveznik iskazuje vrijednost proizvoda, odnosno usluga sa obračunatim PDV, s tim što kupca-nosioca prava po osnovu poreske identifikacione kartice oslobađa od plaćanja PDV za iznos iskazanog PDV. Prodavac ima obavezu da na poleđini računa upiše broj poreske identifikacione kartice i svojeručni potpis nosioca prava. Poreski obveznik, kroz svoju poresku evidenciju stornira navedeni obračun izlaznog PDV koji po računu nije naplatio od kupca, a ovaj promet iskazuje u mjesečnoj prijavi pod 0%.

Za nabavku u službene svrhe potrebno je dobavljaču, odnosno isporučiocu, pored poreske identifikacione kartice dostaviti i ovlašćenje potpisano od strane odgovornog lica u kojem će biti upisane vrste i količine roba i usluga koje se kupuju.

S aspekta važećih poreskih propisa ne postoji ograničenje u pogledu vrste i količine nabavke potrošnih roba i usluga, kao ni u vezi načina plaćanja (da li se plaćanje obavlja sa poslovnog računa otvorenog kod poslovne banke u Crnoj Gori ili sa deviznog računa otvorenog kod poslovne banke u inostranstvo).

Članom 5 Pravilnika o načinu ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja akcize i poreza na dodatu vrijednost za diplomatska i konzularna predstavništva i međunarodne organizacije ("Službeni list CG", br.34/10, 52/13 i 68/15) je propisano da:

- (1)Oslobođenje od plaćanja poreza može se ostvarivati ako je vrijednost kupljenih proizvoda, odnosno usluga po pojedinačnom računu (sa uključenim PDV) veća od 50 €.
- (2)Izuzetno od stava 1 ovog člana, oslobođenje od plaćanja poreza bez ograničenja može se ostvariti uz uslov uzajamnosti.
- (3)Izuzetno od stava 1 ovog člana, oslobođenje od plaćanja poreza bez ograničenja može se ostvariti ako se radi o nabavci goriva za prevozna sredstva nosilaca prava.
- (4)Ograničenja vrijednosti iz stava 1 ovog člana ne važe za oslobođenja od plaćanja poreza pri uvozu proizvoda.

Takođe, vas obavještavamo da je shodno navedenim odredbama člana 5 pravilnika utvrđena procedura da diplomatska i konzularna predstavništva i međunarodne organizacije mogu pred Ministarstvom vanjskih poslove i evropskih integracija i Poreskom upravom pokrenuti postupak dobijanja poreskih identifikacionih kartica za korišćenje prava na oslobađanje „bez limita“, uz poštovanje prava uzajamnosti. Te kartice su već izdate Ambasadama SAD, Poljske i Srbije.

Broj: 03/2- 19652/2-16

Podgorica, 22. decembar 2016. Godine

Uslovi za ispravku izlaznog PDV prema članu 20a Zakona o PDV

Članom 20 stav 9 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ...53/16) je propisano da ako se poreska osnovica naknadno izmijeni usled povraćaja, popusta ili nemogućnosti plaćanja, poreski obveznik koji je izvršio promet proizvoda, odnosno usluga može ispraviti, odnosno umanjiti iznos PDV, ako poreski obveznik za koga se obavlja promet proizvoda, odnosno usluga, ispravi (umanji) odbitak ulaznog PDV i ako o tome pismeno obavijesti isporučiooca tih proizvoda, odnosno usluga.

Član 20a Zakona o porezu na dodatu vrijednost propisuje da poreski obveznik može, zbog nemogućnosti naplate, ispraviti (smanjiti) iznos PDV, samo u slučaju ako na osnovu pravosnažne sudske odluke o

završenom stečajnom postupku ili o uspješno završenom postupku prinudnog poravnjanja ne bude isplaćen, odnosno ne bude isplaćen u cjelini. Takođe, na isti način može postupiti poreski obveznik ako dobije pravosnažnu odluku suda o obustavljanju izvršnog postupka, odnosno drugi dokument iz koga se vidi da po završenom postupku nije bio isplaćen, odnosno nije bio isplaćen u cjelini, jer je dužnik bio izbrisan iz sudskog registra, odnosno drugih odgovarajućih registara ili evidencija.

U skladu sa navedenim, umanjenje poreske osnovice zbog nemogućnosti plaćanja, vrši se samo ako je nad primaocem zatvoren stečajni postupak i ako postupak prinudne naplate nije uspio, zbog čega je od strane nadležnog organa obustavljen postupak.

Ispravka izlaznog PDV, u navedenim slučajevima, se vrši kroz izmijenjenu prijavu za period obračuna kada je potraživanje nastalo, odnosno faktura izdata.

Broj: 03/2-20976/2-16

Podgorica, 27. decembar 2016. godine

Putničke agencije u PDV sistemu: obračun PDV, osnovica, pravo na ulazni PDV, račun, evidentiranje prometa preko registar kase

Prema članu 44 stav 1 Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01, ... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07, ... 53/16) putnička agencija i organizator putovanja koja radi u svoje ime, a tom prilikom koristi proizvode i usluge drugih poreskih obveznika može obračunavati i plaćati PDV u skladu sa ovim članom.

Odredbama člana 44 stav 2 zakona je propisano da se sve usluge koje putnička agencija izvrši u vezi sa putovanjem (smještaj, prevoz, renta car, i dr.) smatraju se jednom uslugom putničke agencije putniku.

Obavljena usluga se oporezuje u skladu sa članom 44 stav 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost prema sjedištu putničke agencije od iznosa koji predstavlja razliku između cjelokupnog iznosa koji plaća putnik, u koji nije uključen PDV i stvarnih troškova putničke agencije za nabavke i usluge, koji realizuju drugi poreski obveznici, ako je neposredni korisnik tih usluga putnik.

Članom 44 stav 4 Zakona je propisano da ako se nabavke proizvoda, odnosno usluga koje sa putničkom agencijom obavljaju drugi poreski obveznici izvrše izvan Crne Gore, PDV se ne plaća po članom 17 stav 1 ovog zakona. Ukoliko je promet proizvoda i usluga djelimično izvršen u Crnoj Gori, a djelimično izvan Crne Gore, PDV se ne plaća na dio koji je obavljen izvan Crne Gore.

U skladu sa navedenim poreski obveznici koji PDV plaćaju po posebnom postupku u skladu sa članom 44 Zakona, PDV obračunavaju i plaćaju na oporezivu osnovicu koja predstavlja razliku između cjelokupnog iznosa koji plaća putnik, u koji nije uključen PDV i stvarnih troškova putničke agencije za nabavke i usluge, koji realizuju drugi poreski obveznici. Kad putnička agencija primjenjuje posebni postupak oporezivanja pri čemu koristi usluge drugih poreskih obveznika, razlika u cijeni oporezuje se PDV-om po stopi od 19% (po preračunatoj stopi od 15,966% ukoliko je u osnovicu sadržan PDV).

Putnička agencija, prema članu 44 stav 5 Zakona o porezu na promet proizvoda nema pravo na odbitak PDV koji zaračunavaju drugi poreski obveznici prilikom prometa proizvoda, odnosno usluga izvršenih neposredno putniku, odnosno kupcima.

Prema tome, putnička agencija koja primjenjuje posebni postupak oporezivanja, nema pravo na odbitak pretporeza za proizvode i usluge koje su joj zaračunali drugi porezni obveznici, ako putnička agencija te proizvode i usluge koristi za pružanje jedinstvene usluge kupcima.

Međutim, putnička agencija može odbiti pretporez po primljenim računima za opšte rashode poslovanja kao što su električna energija, grijanje, kancelarijski materijal, telefonski troškovi i slično.

Član 31 stav 1 Zakona o porezu na dodatu propisuje da je poreski obveznik dužan da za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga izda račun ili drugi dokumenat koji služi kao račun. Račun se izdaje u dva primjerka, od kojih original zadržava kupac, a kopiju zadržava isporučilac proizvoda, odnosno usluga. Takođe, poreski obveznik je u skladu sa stavom 8 navedenog člana zakona dužan da promet proizvoda, odnosno usluga koji naplaćuje u gotovini evidentira preko poreske registar kase i izda fiskalni račun.

Zakon o porezu na dodatu vrijednost nije izuzeo djelatnost turističke i putničke agencije od obaveze izdavanja fiskalnih računa ukoliko promet svojih usluga naplaćuju u gotovini (novčanice, kartice i sl.) od kupca.

Za potrebe fiskalizacije, agencija koje naplaćuju promet u gotovini za to moraju nabaviti ili prilagoditi naplatne uređaje te izdavati račune putem prilagođenih naplatnih uređaja (registar kasa, računar, štampač) i ovaj način evidentiranja računa uskladiti sa programom za aplikaciju fiskalizacije (ovlašteni serviser).

Prema tome turističke i putničke agencije su dužne da za potrebe fiskalizacije prilagode sadržaj računa te način numerisanja broja računa, donijeti interni akt o poslovnicama uz određivanje pravila numerisanja vrste usluge (interni akt ne donosi se u Poresku upravu već se zadržava u službenim prostorijama obveznika fiskalizacije) te istaknuti upozoravajuću naljepnicu o uzimanju/izdavanju računa. Navedene radnje potrebno je učiniti za sve djelatnosti osim za djelatnosti izuzete od obveze izdavanja računa prema članu 32 stava 5 i 6 Zakona.

U skladu sa navedenim propisima, mišljenja smo da je putnička agencija, u slučaju da primjenjuje posebni postupak oporezivanja, dužna da prema odredbama člana 31 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, kupcu izda račun sa ukupnim iznosom naplaćene naknade bez iskazanog PDV sa pozivom na član 44 stav 3 Zakona o PDV, da se se radi o posebnom postupku oporezivanja- putničkih agencija.

NPR: Sadržina računa-poseban postupak oporezivanja kod turističke agencije

- 1) naziv, adresa i PIB obveznika – izdavaoca računa;
- 2) mjesto i datum izdavanja i redni broj računa;
- 3) naziv, adresa i PIB obveznika – primaoca računa;
- 4) vrsta i obim usluga;
- 5) datum prometa usluga;
- 6) ukupan iznos turističke usluge.

Fiskalni račun se izdaje samo za plaćanja gotovinom. Ukoliko agencija na računu može da posebno iskaže ostvarenu razliku u cijeni, u tom slučaju je dužna da pored računa kupcu za naplaćeni iznos ukupne naknade, izda i fiskalni isječak, odnosno fiskalni račun za iznos provizije, poresku stopu i iznos poreza.

Broj: 03/2- 19538/2-16

Podgorica, 13. decembar 2016. godine

Obračun PDV kod prometa teretnog vozila

Na osnovu informacija koje smo dobili iz vašeg dopisa, samo možemo da vam ukažemo na sljedeće:

Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01, ...76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ... 53/16) u članu 3 propisuje da je predmet oporezivanja promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu, kao i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Prema članu 20 Zakona o porezu na dodatu vrijednost osnovica PDV je sve što predstavlja plaćanje (u novcu, u stvarima ili uslugama), koje je poreski obveznik primio ili će primiti od kupca, naručioca ili trećeg lica za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga, uključujući subvencije koje su neposredno povezane sa cijenom takvog prometa, osim PDV, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Član 31 Zakona o porezu na dodatu vrijednost propisuje da je poreski obveznik dužan da za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga izda račun ili drugi dokumenat koji služi kao račun. Račun se izdaje u dva primjerka, od kojih original zadržava kupac, a kopiju zadržava isporučilac proizvoda, odnosno usluga.

U skladu sa navedenim odredbama Zakona o porezu na dodatu vrijednost, mišljenja smo da je poreski obveznik kod prometa teretnog vozila bio u obavezi da kupcu izda račun sa obračunom PDV po stopi od 19%, na osnovicu koju čini tržišna vrijednost teretnog vozila (1000 eura).

POREZ NA DOHODAK FIZIČKIH LICA

Broj: 03/1-20349/2-16

Podgorica, 26. decembar 2016. god.

Prerez porezu na dohodak fizičkih lica po osnovu ličnih primanja se uplaćuje prema sjedištu isplatioca prihoda, jednim virmanom

Odredbama Naredbe o načinu uplate javnih prihoda ("Sl. list Crne Gore", br. 32/11 ... 15/16) propisuju se računi na koje se vrši uplata javnih prihoda (porezi, doprinosi, takse i dr) propisanih zakonom i drugim propisom, način uplate tih prihoda i izvještavanje njihovih korisnika.

Prilikom uplate poreza na dohodak fizičkih lica i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje na Jedinostveni račun poreza na dohodak fizičkih lica i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje 820-30000-74 isplatilac prihoda pravno lice popunjava jedan virman i u polje šifra opštine "Poziv na broj odobrenja" upisuje se prema sjedištu pravnog lica.

Kada sredstva uplaćuje preduzetnik šifra opštine se upisuje prema mjestu prebivališta fizičkog lica preduzetnika.

Po automatizmu sredstva za doprinose se iz budžeta raspoređuju direktno fondovima, dok se određeni iznos poreza, kao prihod lokalne uprave raspoređuje prema mjestu prebivališta fizičkog lica. Kod ovog postupka koriste se podaci iz objedinjene registracije, kada poslodavac prilikom prijave zaposlenog lica podnošenjem obrasca JPR prijave, popunjava Dodatka B, opština prebivališta.

Što se tiče Vašeg pitanja u vezi uplate prireza kao prihoda lokalne uprave, prema mišljenju Ministarstva finansija br.04-4558/1 od 21.04.2015. godini, citiramo: "...Prerez porezu na dohodak fizičkih lica po osnovu ličnih primanja plaća se od strane isplatioca, a ne od strane zaposlenog, te je, shodno tome, uveden model raspodjele uplaćenih sredstava na jedinstveni račun, prema sjedištu isplatioca. Ovdje je

napravljen razlika u odnosu na porez na dohodak fizičkih lica, jer se porez na dohodak fizičkih lica plaća iz prihoda zaposlenog, te isti pripada jedinicama lokalne samouprave u kojoj zaposleni ima prebivalište.... “. Na osnovu navedenog zaključak je da se prirez uplaćuje prema sjedištu isplatioca prihoda, jednim virmanom.

Broj: 03/2- 20386/2-16

Podgorica, 23.decembar 2016. Godine

Poreski tretman ugovora o djelu

Na osnovu informacija iz Vašeg dopisa smo zaključili da je fizičko lice angažovano od strane Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija po osnovu ugovora o djelu, na realizaciji projekta koji se finansira iz sredstava donacija EU, pa samo možemo da ukažemo na sledeće:

Ugovorom o djelu poslenik se obavezuje da obavi određeni posao (fizički ili intelektualni) a naručilac se obavezuje da mu za to plati naknadu. Poslenik je dužan da izvrši djelo kako je ugovoreno i po pravilima posla, a naručilac je dužan da mu isplati naknadu koja se određuje ugovorom, ako nije određena obaveznom tarifom ili kojim drugim obaveznim aktom. Ovo određenje, kao i ostali pravni aspekti ugovora o djelu propisani su članovima 669-698 Zakona o obligacionim odnosima (Sl.list CG, br.47/08 i 04/11). Činjenica je da sve ove odredbe ne sadrže bliže određenje što čini isplatu naknade, odnosno da li je to samo neto novčani iznos ili se kao naknada tretira i pokrivanje rashoda izvršioca. U principu naručilac posla ne bi trebao da izvršiocu (posleniku) isplaćuje troškove prevoza i smještaja, već samo neto naknadu. Pošto su strane u obligacionim odnosima slobodne, u granicama prinudnih propisa i morala društva, da svoje odnose urede po svojoj volji, ukoliko bi, shodno ugovoru, bile izvršene i isplate tih troškova, za taj iznos bi se morala uvećati ugovorena neto naknada u svrhu utvrđivanja poreza na dohodak fizičkih lica.

Cijeneći navedeno i odredbe Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica (Sl.list RCG, br. 65/01 ... 04/07 i Sl.list CG, br. 86/09 ... 79/15), mišljenja smo da je isplatilac prihoda (ministarstvo) u obavezi da prilikom isplate ovih prihoda (ugovorene naknade, dnevnice, troškova prevoza), obračuna i uplati porez na dohodak fizičkih lica, na osnovicu koju čini ugovorena naknada uvećana za troškove dnevnica i putnih troškova.

ZAKON O POREZU NA DOBIT PRAVNIH LICA

Broj: 03/1-20977/2-16

Podgorica, 27. decembar 2016. god.

Oblik i sadržina izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu po odbitku obrazac IOPPD (najnovije izmjene zakona)

Članom 48 Zakona o porezu na dobit ("Službeni list RCG", br.65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br.40/08, 86/09 ... i 55/16) je propisano da odredbe ovog zakona stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. januara 2017. godine. Što znači da će se zadnje izmjene i dopune Zakona, a koje su objavljene u "Službenom listu CG", br.55/16 primjenjivati od 1. januara 2017. godine.

U prelaznim i završnim odredbama člana 43 Zakona je propisano da bliže propise za primjenu ovog zakona donijeće će Ministarstvo nadležno za finansije, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

U skladu za navedenim, mišljenja smo da je Ministarstvo finansija u skladu sa članom 29 stav 3 i članom 29a stav 5 i 6 navedenog zakona u obavezi da donese i propiše Oblik i sadržinu izvještaja ili da dopuni postojeći obrazac (Obrazac "IOPPO").

Broj: 03/2- 15830/2-16

Podgorica, 17.oktobar 2016. godine

Turističke organizacije nije obveznik poreza na dobit ukoliko su osnovane za obavljanje nedobitne djelatnosti

Zakon o porezu na dobit pravnih lica (Sl.list RCG, br. 65/01...80/04 i Sl.list CG, br. 40/08...55/16) u članu 2 propisao je da je obveznik poreza na dobit rezidentno, odnosno nerezidentno pravno lice koje obavlja djelatnost radi sticanja dobiti. Na osnovu člana 6 Zakona, da se zaključiti da su turističke organizacije obveznici poreza na dobit samo ukoliko obavljaju i neku dobitnu djelatnost, jer porez na dobit ne plaćaju turističke organizacije, ako su osnovane za obavljanje samo nedobitne djelatnosti.

Ukoliko se turistička organizacija isključivo bavi neprofitnim djelatnostima nema obavezu da obračunava, obustavlja i uplaćuje porez po odbitku prilikom isplata naknada nerezidentnom pravnom licu po osnovu konsalting usluga i usluga istraživanja tržišta, jer je članom 29 Zakona o porezu na dobit pravnih lica propisano da su dužni da plaćaju porez po odbitku za pomenute i druge usluge iz navedene zakonske odredbe samo obveznici poreza na dobit.

Broj: 03/2-20384/2-16

Podgorica, 23. decembar 2016. god.

Porez po odbitku na prihode nerezidenta po osnovu kamate

Odredbama člana 29 stav 1 tačka 2 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br.65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br.40/08, 86/09 ...55/16) propisano je da je obveznik poreza na dobit dužan da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku na prihode isplaćene po osnovu kamata, koje se isplaćuju nerezidentnom pravnom licu.

U konkretnom slučaju, u skladu sa navedenim odredbama zakona, rezidentni poreski obveznik (Addiko banka a.d. Podgorica) kao isplatilac prihoda po osnovu obračunate kamate na depozit, koji je domaća banka dobila od svoje sestrinske firme (Addiko banka Slovenija), ima obavezu da prilikom isplate ovog prihoda, odnosno kamate nerezidentnom pravnom licu (Addiko banka Slovenija) obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku po stopi od 9%.

Kod obračuna poreza po odbitku na prihode koji se isplaćuju nerezidentnom pravnom licu, isplatilac prihoda primjenjuje odredbe ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, pod uslovom da nerezident dokaže status rezidenta države sa kojom je Crna Gora zaključila ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i da je nerezident stvarni vlasnik prihoda, kako je i propisano članom 29a pomenutog zakona.

Poreski organ dužan je da, na zahtjev nerezidentnog pravnog lica, izda potvrdu o porezu plaćenom u Crnoj Gori.

Radi izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, poreski organ o obračunatom porezu po odbitku nerezidentnog pravnog lica obavještava poreski organ u inostranstvu na njegov pisani zahtjev.

Broj: 03/2-20573/2-16

Podgorica, 26. novembar 2016. godine

Izvršeno ispravljanje (otpis vrijednosti) sumnjivih potraživanja sa stanovišta člana 17 Zakona o porezu na dobit pravnih lica i ispravka izlaznog PDV zbog nemogućnosti naplate (član 20a zakona)

Članom 7 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br.65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br.40/08, 86/09 ...55/16) je propisano da se oporeziva dobit utvrđuje usklađivanjem dobiti poreskog obveznika iskazane u bilansu uspjeha, na način predviđen

ovim zakonom. Za utvrđivanja oporezive dobiti priznaju se prihodi utvrđeni bilansom uspjeha, u skladu sa računovodstvenim propisima, izuzev prihoda za koje je ovim zakonom propisan drukčiji način utvrđivanja, shodno članu 8 navedenog zakona. Shodno članu 9 navedenog zakona za utvrđivanja oporezive dobiti priznaju se rashodi utvrđeni bilansom uspjeha, u skladu sa računovodstvenim propisima, izuzev rashoda za koje je ovim zakonom propisan drukčiji način utvrđivanja.

Izvršeno ispravljanje (otpis vrijednosti) sumnjivih potraživanja priznaje se na teret rashoda u skladu sa članom 17 Zakona o porezu na dobit pravnih lica, pod uslovom:

- 1) da se nesumnjivo dokaže da su ta potraživanja bila prethodno uključena u prihode poreskog obveznika
- 2) da je potraživanje u knjigama poreskog obveznika otpisano kao nenaplativo
- 3) da poreski obveznik pruži potrebne dokaze o neuspjehosti naplate tih potraživanja

Potrebni dokazi o neuspjehosti naplate potraživanja su sledeći: da je poreski obveznik izbrisan iz CRPS, ili da je okončan stečajni postupak i nije bilo dovoljno sredstava u stečajnoj masi da se naplate svi povjerioci ili da postupak prinudne naplate nije uspio.

Potraživanja po osnovu prodaje obuhvataju potraživanja od kupaca za isporučene proizvode, izvršene usluge i korišćenje imovine Društva. Potraživanja se evidentiraju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti obezvređenih potraživanja. Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjenja se priznaje u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Ispravka vrijednosti potraživanja po osnovu prodaje vrši se na osnovu računovodstvene politike Društva i to za potraživanja u zemlji starija od 60 dana odnosno za potraživanja u inostranstvu starija od 90 dana. Direktna otpis na teret rashoda vrši se samo u slučaju kada je nemogućnost naplate potraživanja izvesna i dokumentovana, a odluku o direktnom otpisu potraživanja donosi upravni odbor Društva.

Dakle, poreski obveznik poreza na dobit vrši korekciju poreske osnovice u prijavi poreza na dobit pod R.B. 20 Obrazac „PD“,

postupajući u skladu sa članom 17 Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

Član 20a Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ...53/16) propisuje da poreski obveznik može, zbog nemogućnosti naplate, ispraviti (smanjiti) iznos PDV, samo u slučaju ako na osnovu pravosnažne sudske odluke o završenom stečajnom postupku ili o uspješno završenom postupku prinudnog poravnjanja ne bude isplaćen, odnosno ne bude isplaćen u cjelini. Takođe, na isti način može postupiti poreski obveznik ako dobije pravosnažnu odluku suda o obustavljanju izvršnog postupka, odnosno drugi dokument iz koga se vidi da po završenom postupku nije bio isplaćen, odnosno nije bio isplaćen u cjelini, jer je dužnik bio izbrisan iz sudskog registra, odnosno drugih odgovarajućih registara ili evidencija.

U skladu sa navedenim, umanjenje poreske osnovice zbog nemogućnosti plaćanja, vrši se samo ako je nad primaocem zatvoren stečajni postupak i ako postupak prinudne naplate nije uspio, zbog čega je od strane nadležnog organa obustavljen postupak.

Ispravka izlaznog PDV, u navedenim slučajevima, se vrši kroz izmijenjenu prijavu za period obračuna kada je potraživanje nastalo, odnosno faktura izdata.

Broj: 03/2-19536/2-16

Podgorica, 12. decembar 2016. god.

Poreski obveznik obračunava porez po odbitku kada je u pitanju isplata naknade kod korišćenja softera (zakup softvera)

Odredbama člana 29 stav 1 tačka 2 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br.65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br.40/08, 86/09 ...55/16) propisano je da je obveznik poreza na dobit dužan da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku na prihode isplaćene po osnovu:-kamata, naknada za autorska prava i druga prava intelektualne svojine, kapitalnog dobitka, naknada za zakup pokretne i nepokretne imovine, naknada po osnovu konsalting usluga, usluga istraživanja

tržišta i revizorskih usluga, koje se isplaćuju nerezidentnom pravnom licu.

U skladu sa navedenim, mišljenja smo da se u slučaju zaključenog ugovora o zakupu softera, kada prava na računarskom programu pripadaju nerezidentnom pravnom licu, koji putem ugovora o zakupu ili licenci, prenosi pravo korišćenja predmeta ugovora – računarskog programa, rezidentnom pravnom licu koji mu po tom osnovu plaća određenu naknadu, ta naknada predstavlja autorsku naknadu koja se oporezuje porezom po odbitku. Ukoliko međunarodnim ugovorom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja nije drukčije uređeno, na prihode po osnovu autorskih prava, koje nerezidentno pravno lice ostvari od rezidentnog pravnog lica obračunava se porez po odbitku po stopi od 9%. Napominjemo da se porez po odbitku ne plaća na druge *usluge* iz oblasti informacionih tehnologija, a koje nisu po prirodi naknade za autorska prava, kao što su na primer, instalacija računarskih programa i podrška koju pruža ino-partner korisniku programa.

OSTALO (drugi propisi)

Broj: 03/2- 18798/2-16

Podgorica, 08.decembar 2016. godine

Poreski punomoćnik (ovlašteno lice) i podnošenje elektronskih prijava

Ukoliko agencija posjeduje pojedinačno ovlašćenje od svojih klijenata za predaju poreskih prijava i druge dokumentacije Poreskoj upravi, ista može za sve te poreske obveznike na osnovu svog digitalnog sertifikata elektronskim putem podnijeti prijavu poreza na dobit sa finansijskim iskazima, IOPPD i mjesečnu prijavu za obračun i plaćanje PDV (obrazac PR-PDV 2). Pri tome nije potrebno da ti poreski obveznici posjeduju digitalni sertifikat. Osim navedenih prijava i izvještaja nije moguće

podnijeti elektronskim putem JPR, GPPFL, ZPO i druge prijave sa pratećom dokumentacijom.

Broj: 03/2-20385/2-16

Podgorica, 23. oktobar 2016. godine

Lica koja koriste prava iz Zakona o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem ne mogu da obavljaju poslove iz radnog odnosa kod istog poslodavca ili kod drugog poslodavca, a da prilikom obavljanja tih poslova budu i dalje na Zavodu i korisnici prava koje im ovaj zakon omogućava

Zakon o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem ("Sl. list Crne Gore", br. 38/12 od 19.07.2012) je propisao da se lica koja obavljaju stručno osposobljavanje po ugovoru zaključenim sa poslodavcem, nalaze na evidenciji Zavoda za zapošljavanje CG, da su korisnici određene nadoknade i da imaju pravo na zdravstveno osiguranje od strane Zavoda.

U skladu sa navedenim, mišljenja smo da u Vašem slučaju, s obzirom da se radi o posebnoj kategoriji lica koji se nalaze na Zavodu, a koji po posebnom zakonu, gore citiranom, ostvaruju određena prava iz zapošljavanja (pravo na rad, sticanje potvrde o odrađenom pripravničkom stažu-stručnom osposobljavanju, ostvaruju nadoknadu i zdravstveno osiguranje) po zaključenom ugovoru sa poslodavcem i Zavodom, ne postoji zakonska, odnosno proceduralna mogućnost da ova lica obavljaju poslove po osnovu radnog odnosa kod istog poslodavca ili kod drugog poslodavca, a da prilikom obavljanja tih poslova budu i dalje na Zavodu i korisnici prava koje im ovaj zakon omogućava.

Takođe vas, za ova i slična pitanja upućujemo na Ministarstvo rada i socijalnog staranja, koje je i bilo predlagač Zakona o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem.

Broj: 03/2-20978/2-16

Podgorica, 28. decembar 2016. godine

Zapošljavanje stranaca u Crnu Goru i obavezujući uslovi kod registracije na osiguranje

Zakonom o radu ("Službeni list CG", broj 49/08, ... 66/12 i 31/14) u članu 2 stav 3 propisano je da se isti primjenjuje i na zaposlene strane državljane i lica bez državljanstva koji rade kod poslodavca na teritoriji Crne Gore, ako zakonom nije drukčije određeno. U članu 21 istog zakona je propisano da se radni odnos zasniva zaključivanjem ugovora o radu između zaposlenog i poslodavca. Ugovor o radu se zaključuje prije stupanja na rad, u pisanom obliku, što je propisano u članu 22 stav 1 ovog zakona. Članom 27 stav 1 Zakona o radu propisano je da zaposleni ostvaruje prava i obaveze iz radnog odnosa danom stupanja na rad.

Prema članu 28 Zakona o radu poslodavac je dužan da prijavi zaposlenog na obavezno socijalno osiguranje (zdravstveno, penzijsko i invalidsko osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti) u skladu sa zakonom, danom stupanja na rad.

Kopiju prijava poslodavac je dužan da zaposlenom uruči najkasnije u roku od 10 dana od dana stupanja na rad.

Prema članu 67 Zakona o strancima ("Sl. list CG", br. 56/14 i 28/15) poslodavac je dužan da, u roku od osam dana od dana izdavanja dozvole za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja, sa strancem zaključi ugovor o radu i prijavi ga na obavezno socijalno osiguranje, u skladu sa propisima o radu.

Poslodavac izvršnog direktora stranca može prijaviti na puno radno vrijeme (do 40 časova nedjeljno), a može i na nepuno radno vrijeme (s tim da ne može fond radnog vremena biti ispod 10 časova nedjeljno),

ukoliko dozvolom za privremenom boravak i rad stranca u CG, koju izdaje MUP-a, nije naznačeno da se dozvola izdaje za zapošljavanje sa punim radnim vremenom. Isto treba urediti statutom privrednog društva, da izvršni direktor za obavljane svoje funkcije radi nepuno radno vrijeme i internim aktom poslodavca kojim se uređuje sistematizacija radnih mjesta.

I za izvršnog direktora, kao i za ostala zaposlena lica, obračunavaju se porez i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje iz i na zarade, pri čemu nije od uticaja činjenica da je to lice prijavljeno kao osiguranik po propisima druge države. Svakako da poslodavac za stranca treba da u roku i na način propisanim Zakonom o strancima, traži produženje radne i boravišne dozvole (najkasnije u roku od mjesec dana do dana važenja dozvole) ili da eventualno zbog neproduženja dozvole, raskine radni odnos sa strancem i imenuje novog direktora koji ispunja uslove da se može prijaviti kao zaposleno lice-osiguranik.

Prema tome, pošto se dozvola za boravak i rad stranaca u CG izdaje na određeno vrijeme to se i ugovor o radu može zaključiti na određeno vrijeme.

Broj: 03/2- 19093/2-16

Podgorica, 09. novembar 2016. god.

Zahtjev za fiskalizaciju odnosno promjenu podataka u vezi poreske registar kase poreski obveznik podnosi poreskom organu, u roku od tri dana od dana izvršene promjene preko ovlašćenog servisa

Na osnovu informacija iz vašeg dopisa od 11.11.2016. godine, možemo vas samo obavijestiti da se sve promjene u vezi fiskalizacije poreske registar kase, promjene mjesta instaliranja poreske kase, promjene u vezi prestanka obavljanja djelatnosti, očitavanje fiskalne memorije prijavljuju podnošenjem Zahtjeva u skladu sa odredbama Uredbe o poreskoj registar kasi ("Službeni list CG", br.31/14). Zahtjev za fiskalizaciju odnosno promjenu podataka u vezi poreske registar kase

poreski obveznik podnosi poreskom organu, u roku od tri dana od dana izvršene promjene preko ovlaštenog servisa.

Zahtjev za fiskalizaciju poreske kase obavezno sadrži podatke o mjestu prodajnog objekta, koji odgovaraju podacima sadržanim u prijavi za opštu poresku registraciju (Obrazac JPR).

Ove radnje ovlašteni serviser obavlja uz prisustvo poreskog inspektora koji o tome sačinjava zapisnik.

Dakle, na rubliku "pitanje i odgovori", se podnose zahtjevi u vezi tumačenja poreskih propisa, a što se tiče promjena podataka u vezi fiskalizacije poreske registar kase obraćate se zahtjevom poreskoj upravi preko ovlaštenog serviserera.

Broj: 03/2-19537/2-16

Podgorica, 12. decembar 2016. god.

Rok za podnošenje finansijskih izvještaja i prijave poreza na dobit, kod statusnih promjena pravnog lica (spajanje) poreskom organu, je najkasnije u roku od tri mjeseca od isteka perioda za koji se obračunava porez

Član 10 Zakona o računovodstvu ("Službeni list CG", br.52/16) propisuje da je pravno lice dužno je da pripremi godišnje finansijske iskaze i konsolidovane iskaze sa stanjem na dan 31. decembra poslovne godine, odnosno na dan registracije statusnih promjena (spajanje, pripajanje, podjela) i dostavlja ih poreskom organu najkasnije do 31. marta tekuće, za prethodnu godinu.

Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica ("Sl. list Crne Gore", br. 05/11) je propisano da pravno lice, koje je u toku izvještajne godine imalo statusnu promjenu ili je nad njim otvoren postupak stečaja, odnosno likvidacije, u godišnjim finansijskim iskazima, u koloni za tekuću godinu, prikazuje

podatke o poslovanju za cio izvještajni period objedinjeno u neto iznosu, i to posle prebijanja rezultata utvrđenog prije i poslije navedene promjene. Na svim obrascima pravnog lica, stavlja se naznaka "statusna promjena", "stečaj" ili "likvidacija".

Prema članu 39 Zakona porez na dobit ("Službeni list RCG", br.65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br.40/08, 86/09 ...55/16) porez se obračunava nakon isteka finansijske godine ili drugog perioda utvrđivanja poreza, prema poreskoj osnovici ostvarenoj u tom periodu.

Prema članu 40 Zakona o porezu na dobit pravnih lica obveznik poreza na dobit je dužan da za period za koji se obračunava porez na dobit, nadležnom poreskom organu podnese poresku prijavu. Poreski obveznik prijavu poreza na dobit podnosi najkasnije u roku od tri mjeseca od isteka perioda za koji se obračunava porez. U istom roku vrši se i uplata poreza iskazanog u prijavi. Poreski obveznik uz prijavu poreskom organu dostavlja bilans uspjeha i bilans stanja, pripremljene u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo.

Prema tome, pravno lice koje je u toku godine imalo statusnih promjena, dužno je da na dan registracije sastavlja finansijske iskaze i dostavlja ih sa podnošenjem prijave poreza na dobit, poreskom organu najkasnije u roku od tri mjeseca od isteka perioda za koji se obračunava porez.

Broj: 03/2- 19088/2-16

Podgorica, 08. decembar 2016. godine

Obračun poreza na promet nepokretnosti (potkrovlja) podliježe oporezivanju po stopi od 3%

Članom 153 do 166 Zakona o svojinsko-pravnim odnosima ("Službeni list", br.19/09) je propisano da je zajednička svojina više lica na nepodijeljenoj stvari kada su njihovi udjeli odredivi, ali nijesu unaprijed određeni. Pravo zajedničke svojine na nepokretnostima upisuje se na ime svih zajedničara- u katastar nepokretnosti. Prema ovom Zakonu zajednički djelovi zgrade su i potkrovlja.

Prema članu 4 stav 1 Zakona o porezu na promet nepokretnosti ("Sl. list Crne Gore", br. 36/13) predmet oporezivanja je promet nepokretnosti. Prometom nepokretnosti, u smislu ovog zakona, smatra se svako sticanje prava svojine na nepokretnosti u Crnoj Gori. Sticanjem prava svojine na nepokretnosti, u smislu stava 2 ovog člana, smatra se: kupoprodaja, razmjena, nasljeđivanje, poklon, unošenje i povlačenje nepokretnosti iz privrednog društva, sticanje nepokretnosti u postupku likvidacije ili stečaja, sticanje nepokretnosti na osnovu odluke suda ili drugog nadležnog organa, kao i drugi načini sticanja nepokretnosti.

Građevinskim objektima prema odredbama ovog zakona smatraju se zgrade i djelovi zgrade, nezavisno od njihove namjene.

Prema članu 7 navedenog zakona obveznik poreza na promet nepokretnosti je sticalac nepokretnosti.

Shodno članu 9 Zakona o porezu na promet nepokretnosti poreska osnovica poreza na promet nepokretnosti je tržišna vrijednost nepokretnosti u trenutku njenog sticanja.

Stopa poreza na promet nepokretnosti je proporcionalna i iznosi 3% od poreske osnovice.

Prema članu 10 stav 1 navedenog zakona ako je cijena iz isprave o sticanju nepokretnosti niža od tržišne ili nije navedena u ispravi o sticanju nepokretnosti, organ državne uprave nadležan za poslove poreza procjenom utvrđuje tržišnu vrijednost nepokretnosti prema tržišnim cijenama u trenutku nastanka poreske obaveze. Procjenu tržišne vrijednosti nepokretnosti iz stava 1 ovog člana utvrđuje ovlašćeni službenik nadležnog poreskog organa, na osnovu uporednih podataka o kretanju tržišne vrijednosti sličnih nepokretnosti sa istog područja i u isto vrijeme. Ako uporedni podaci iz stava 2 ovog člana nijesu dostupni, procjenu tržišne vrijednosti nepokretnosti utvrđuje vještak sa licencom ovlašćenog procjenitelja, kojeg odredi nadležni poreski organ.

Poreska obaveza nastaje danom zaključenja ugovora, odnosno drugog pravnog posla kojim se stiče nepokretnost.

Poreski obveznik dužan je da obračuna porez na promet nepokretnosti u poreskoj prijavi koju podnosi nadležnom poreskom organu, u roku od 15 dana od dana nastanka poreske obaveze.

Poreski obveznik u poreskoj prijavi prikazuje iznos poreza na promet nepokretnosti utvrđen primjenom stope od 3% na cijenu iz isprave o sticanju nepokretnosti.

Poreski obveznik, uz poresku prijavu, podnosi ugovor, odnosno drugu ispravu o sticanju nepokretnosti.

Poreski obveznik poresku obavezu plaća istovremeno sa podnošenjem poreske prijave.

U skladu sa navedenim, mišljenja smo da je u konkretnom slučaju sticatelj nepokretnosti –“potkrovlja”, shodno članu 4, 7, 10 , 11 i 16 Zakona o porezu na promet nepokretnosti, u obavezi da obračuna porez na nepokretnost po stopi od 3%, na način što će u roku od 15 dana od dana zaključenja ugovora, odnosno druge isprave o sticanju nepokretnosti, podnijeti poresku prijavu nadležnom poreskom organu.

Broj: 03/2- 19092/2-16

Podgorica, 08. decembar 2016. god.

Zakon o računovodstvu i Pravilnik o načinu i rokovima za vršenje popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem je regulative koja propisuje načini rokove za vršenje popisa imovine i obaveza

Obavještavamo vas da je shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji (“Službeni list CG”, br.80/08 i 32/11) donijet Pravilnik o načinu i rokovima za vršenje popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem (“Službeni list CG, br.34/09). Ovim pravilnikom propisuju se način i rokovi vršenja popisa imovine i obaveza, radi usaglašavanja poslovnih knjiga sa stvarnim stanjem koje se utvrđuje popisom.

U prometu na malo roba se vodi po maloprodajnim cijenama, sa ukalkulisanom razlikom u cijeni i ukalkulisanim PDV (ukoliko je trgovac na malo PDV obveznik). U okviru glavne knjige pravno lice vodi

analitičke račune zaliha robe na malo, ukalkulisanu razliku u cijeni, ukalkulisanom PDV, posebno za svaki maloprodajni objekat.

Prema računovodstvenim pravilima popisom zaliha robe u prometu na malo treba da bude obuhvaćena roba koja se nalazi u svim maloprodajnim objektima pravnog lica. Knjigovodstvena stanja se unose na osnovu stanja na računu, koji se vodi posebno za svaku prodavnicu, a upoređenjem stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja dobija se razlika koja predstavlja viškove i manjkove. Organ upravljanja zajedno sa popisnom komisijom i rukovodiocem računovodstva donosi Odluku o knjiženju rezultata popisa, kojim se utvrđeni iznosi viškova i manjkova trgovačke robe knjiže, na sljedeći način:

1. Iznos viškova u korist prihoda
2. Iznos manjka na teret odgovornog računopolagača
3. Iznos manjka na teret rashoda poslovanja (dozvoljeni manjak utvrđen do visine utvrđen normativom kala, kvara, loma, a preko tog iznosa na teret odgovornog računopolagača).
4. Itd.

Sa stanovišta računovodstvenih propisa ne mogu se prebijati utvrđeni iznosi manjkova i viškova trgovačke robe, a utvrđeni manjak kod popisa zaliha robe u prometu robe na malo podliježe utvrđivanju poreske obaveze sa stanovišta Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

Broj: 03/2- 20382/2-16

Podgorica, 22. decembar 2016. god.

Regulativa koja propisuje obavezu posjedovanja odobrenja za obavljanje djelatnosti (uvjerenje, potvrda registra) i nadležnosti

Članom 1 i 2 Zakona o privrednim društvima ("Sl. list RCG", br. 06/02 i "Sl. list CG", br. 17/07...40/11) se uređuju oblici obavljanja privrednih djelatnosti i njihova registracija. Odredbama člana 1 stav 3 istog zakona propisano je da su oblici obavljanja privrednih djelatnosti koji se registruju u skladu sa ovim zakonom dužni da prije otpočinjanja

obavljanja djelatnosti pribave odobrenje za obavljanje djelatnosti, ako je odobrenje za obavljanje djelatnosti predviđeno posebnim propisom.

Zakonom o sprječavanju nelegalnog poslovanja ("Službeni list CG", br. 29/13) su propisane mjere koje se preduzimaju radi sprečavanja nelegalnog poslovanja, odnosno obavljanja djelatnosti bez prethodno izvršene registracije u skladu sa zakonom ili bez odobrenja propisanog zakonom, odnosno protivno uslovima pod kojima je odobrenje dato.

Prema članu 19 Uredbe o poreskoj registar kasi ("Službeni list CG", br.31/14) fiskalizacija u smislu ove uredbe je postupak stavljanja poreske kase u funkciju registrovanja prometa, koji se sprovodi prije njene upotrebe, dok Zahtjev za fiskalizaciju poreske kase obavezno sadrži podatke o mjestu prodajnog objekta, koji odgovaraju podacima sadržanim u prijavi za opštu poresku registraciju.

Zakon o poreskoj administraciji u svojim odredbama (člana 27 do 33) propisuje postupak na koji se vrši opšta registracije poreskog obveznika kod nadležnog poreskog organa, odnosno način i rokove za podnošenje prijave za registraciju Obrazac JPR.

Članom 4 stav 1 alineja 3 Pravilnika o obliku i sadržini jedinstvene prijave za registraciju poreskih obveznika, obveznika doprinosa i osiguranika u Centralni registar ("Službeni list Crne Gore", br. 10/10 i 32/10), propisano je da poreski obveznik dužan da uz prijavu JPR za registraciju objekta (Dodatak C: Evidencija objekta), dostavi rješenje, odnosno prijavu za obavljanje djelatnosti.

U skladu sa navedenim propisima, donijete su procedure Poreske uprave kojim se uređuje način i postupak Registracija (evidencija) objekata u registar Poreske uprave i Registracija (evidencija) objekata po službenoj dužnosti.

Na osnovu tako podnesene prijave za evidenciju objekata–poslovnih prostora, odnosno prodajnih mjesta, vrši se unos podataka u CROO.

Unos objekta u CROO predstavlja uslov za fiskalizaciju poreske registar kase. Naime, poreski obveznik tek nakon prijave objekta može da podnese zahtjev ovlašćenom servisu za fiskalizaciju poreske registar kase. Podaci o poreskoj registar kasi (proizvođač kase, model-tip kase i

evidencioni broj) unose se na osnovu zapisnika o fiskalizaciji koji sačinjava poreski inspektor.

Registracija (evidencija) objekata za koje posebnim propisom nije predviđeno odobrenje (rješenja) za obavljanje djelatnosti, odnosno prijava djelatnosti, sprovodi se po posebnoj proceduri. Naime, neophodno je dostaviti:

- obrazac JPR-dodatak C: Evidencija objekta;
- akt državnog organa (ministarstvo, odnosno opština) kojim se potvrđuje da za navedenu djelatnost nije predviđeno izdavanje odobrenja, odnosno prijava za obavljanje djelatnosti, kao i
- pisano obrazloženje zahtjeva za prijavu/upis objekta po službenoj dužnosti.

Ukoliko su ispunjeni prethodni uslovi, Filijala za pružanje usluga poreskim obveznicima i registraciju nadležne područne jedinice, zahtjev za prijavu/upis objekta po službenoj dužnosti (fotokopija) prosleđuje Filijali za inspekcijski nadzor. Poreski inspektor sačinjava zapisnik o objektu (adresa objekta, djelatnost..) i dostavlja Filijali za pružanje usluga poreskim obveznicima i registraciju, kako bi izvršila prijavu/upis objekta u CROO. Na mjestu predviđenom za unos broja i datuma akta nadležnog organa (odobrenja/prijave objekta), unosi se broj i datum zapisnika poreskog inspektora.

Prilikom odjave objekta koji je upisan po službenoj dužnosti, podnosi se JPR-dodatak C, kao i pisano obrazloženje zahtjeva za odjavu objekta koji je upisan po službenoj dužnosti. Odjava objekta u CROO vrši se, takođe, na osnovu zapisnika poreskog inspektora Filijale za inspekcijski nadzor.

Analogno navedenim propisima i procedurama Poreske uprave, može se zaključiti da je uslov za fiskalizaciju poreske registar kase prethodna prijava objekta u registar poreske uprave, preko obrasca JPR za registraciju objekta (Dodatak C: Evidencija objekta) uz prateću dokumentaciju kao što je rješenje nadležnog organa (organ državne uprave, lokalna uprava i drugi registri) o ispunjenosti uslova za obavljanje djelatnosti koje je propisano posebnom zakonskom regulativom.

Kod registracije (evidencije) objekata za koje posebnim propisom nije predviđeno odobrenje (rješenja) za obavljanje djelatnosti, uslov za registraciju je akt državnog organa (ministarstvo, odnosno opština) kojim se potvrđuje da za navedenu djelatnost nije predviđeno izdavanje odobrenja, odnosno prijava za obavljanje djelatnosti.

Navedene odredbe zakona i procedure predstavljaju opšti postupak kod registracije objekata u kojima se obavlja djelatnost poreskog obveznika.

Što se tiče pitanja da li se može u stanu, nestambenom prostoru, garaži, ili drugom prostoru koji je uzet u zakup ili je vlasništvo poreskog obveznika obavljati poslovna djelatnost, a da pri tome nije izvršena prenamjena tog prostora u poslovni prostor u skladu sa posebnim propisom, mišljenja smo da odgovor na ovo pitanje i slična pitanja, treba potražiti od organa lokalne uprave i nadležnog Ministarstva ekonomije kao resornog organa za izradu nacрта i predloga zakona i drugih propisa iz oblasti preduzetništva.